

שבת דף קה

תנא : נתכנין לכתוב אות אחת ועלו בידו שתים - חייב

קושי : והתנן : פטור!

תירוץ : לא קשיא, הא - דבעי זיוני, הא - דלא בעי זיוני.

כתב אות אחת נוטריקון, רבי יהושע בן בתירה מחייב וחכמים פוטרין.

שאלה : אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זימרא : מנין ללשון נוטריקון מן התורה?

הבאת פסוקים עם נוטריקון :

כי א"ב המו"ץ גוים נתתיך (אברהם), אנכי ה' אלקיך (עשרת הדברות), כי יר"ט הדרך לנגדי (בלעם) כרמל (קרוב העומר), והוא קללני קללה נמרצ"ת (דוד – לגבי שמעי בן גרא), מה נדבר ומה נצטד"ק (יהודה ליוסף – במצרים)

משנה. הכותב שתי אותיות בשתי העלמות, אחת שחרית ואחת בין הערבים

רבן גמליאל מחייב	חכמים פוטרין
אין ידיעה לחצי שיעור	יש ידיעה לחצי שיעור

משנה. רבי אליעזר אומר : האורג שלשה חוטיין בתחילה, ואחת על האריג - חייב. וחכמים אומרים : בין בתחילה בין בסוף - שיעורו שני חוטיין. העושה שתי בתי נירין בנירין בקירוס, בנפה, בכברה ובסל חייב, והתופר שתי תפירות והקורע על מנת לתפור שתי תפירות.

קושי : כי אתא רבי יצחק תני : שתים. והאנן תנן שלש!

האורג שלשה חוטיין בתחילה	שתים	לשון ראשון
אלימי - לא סתרי אבל תרי סתרי (מתוך עוביים, אינם נדבקים טוב)	קטיני - תרי נמי לא סתרי	לשון ראשון
קטיני, תלתא - ידיעי, תרי - לא ידיעי	אלימי - תרי נמי ידיעי (ניכרים)	לשון שני

ברייתא בעניין של משתנתינו עם הוספה : האורג שלשה חוטיין בתחילה, ואחד על האריג - חייב, וחכמים אומרים : בין בתחילה בין בסוף שיעורן שני חוטיין, ובשפה - שני חוטיין ברוחב שלשה בתי נירין, הא למה זה דומה? לאורג צלצול קטן. שני חוטיין ברוחב שלשה בתי נירין.

והאורג שלשה חוטיין בתחילה ואחד על האריג חייב - סתמא כרבי אליעזר.

עוד ברייתא בעניין :

תנא אידך : האורג שני חוטיין על הגס ועל האימרא - חייב, רבי אליעזר אומר : אפילו אחד. ובשפה שני חוטיין ברוחב שלשה בתי נירין - חייב, הא למה זה דומה - לאורג צלצול קטן, שני חוטיין על רוחב שלשה בתי נירין. והאורג שני חוטיין על הגס ועל האימרא - חייב, סתמא כרבנן.

משנתינו : העושה שני בתי נירין כו'.

הגדרת נירין : אמר אביי : תרתי בבתי נירא, וחדא בנירא.

הגדרת בקירוס : מאי בקירוס? אמר רב : מצוביתא.

והתופר שתי תפירות.

קושי : הא תנינא באבות מלאכות : והתופר שתי תפירות !

תירוץ : משום דקבעי למיתנא סיפא : והקורע על מנת לתפור שתי תפירות, קתני נמי התופר.

קושי : והקורע - הא נמי תנינא באבות מלאכות!

תירוץ : אלא, משום דקבעי למיתני סיפא הקורע בחמתו ועל מתו - משום הכי קתני [התופר

שתי תפירות].

והקורע על מנת לתפור שתי תפירות.

שאלה : היכי משכחת לה?

תשובה : דעבדה כי כיסתא.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •